

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

»V edinosti je moč«.

»EDINOST« izhaja 2 krat na teden vsako sredo in soboto o poludne. Cena za vse leto je 6 gld., za polu leta 3 gld., za četrt leta 1 gld. 50 kr. — Posamezne številke se dobivajo pri oporabi in v trafikah v Trstu po 5 kr., v Gorici in v Ajdovščini po 6 kr. — Naročnine, reklamacije in inserate prejema Oporabišče »via Zenta 5«.

Vsi dopisi se pošiljajo Uredništvu »via Terrestre« Nuova Tipografia; vsak mora biti frankiran. Rokopisi brez posebne vrednosti se ne vračajo. — Inzerati (razne vrste naznaila in poslanice) se zaračunajo po pogodbi — prav cenó; pri kratkih oglaših z drobnimi črkami se plačuje za vsako besedo 2 kr.

Tabor v Brezovici.

V nedeljo uže ob 5. uri zjutraj zbralo se je nas tržaških taboritov okolo 40, bili smo večinoma odborniki raznih slovanskih društev v Trstu in pa nekateri »Sokolci«, kateri so bili sicer v opravi, pri vsem tem pa le privatno, ker je, kakor znano, policija zabranila temu društvu oficijelno vdeležitev pri taboru; bilo je teh »privatnih« Sokolovcev 16. Odpejali smo se izpred javnega vrta v žardinirah, katere so bile okrašene s slovenskimi zastavami in katerih ena je bila vprežena s 4 konji. Šlo je veselo in hitro skoz »Bošketo« in »Lovca« do Bazovice; bilo je najlepše vreme, in uživali smo v pravem pomenu vse lepote narave. V Bazovico prispevši, vstavimo se pri rodoljubu g. Smerdu-u, katerega jako ljubezniva gospa nam je bila uže pripravila zajutrek, kakor si boljšega ne bi mogli želeli; skoro za vsacega okus in željo je bilo preskrbljeno; gostoljubne gadržali taboriti niso vedeli na drug način izraziti svojo hvaležnost, nego s tem, da so jej napravili navdušeno sprejeto napitnico. Iz Bazovice je šlo zopet hitro dalje; veseli taboriti so prepevaje k malu došli v Kozino in Hrpele in so bili precej po 8. uri uže blizu postranske ceste v Brezovico, ko zapazijo uže od daleč da prav na mestu, kder krene pot v Brezovico, stoji slavalok in za slavalokom godba in za njo močno krdečo množico.

Ko se približamo, jame godba gosti in zdaj uže tudi spoznamo, da so to brezoviški čitalničarji z brezoviško izvrstno godbo, katerim na čelu stoji predsednik, g. Kocijpar in tajnik, gosp. učitelj Medvedek. Pozdrav in sprejem je bil kratek, a toliko bolj srčen; taboriti izstopijo iz žardinir, le »privatni« Sokolovci so se odpejali dalje v Materijo.

Marširali smo zdaj za godbo nekoliko časa po skalnatih tleh, a kakor pridemo nekoliko dalje, uže se nam odpre prekrasna brezoviška dolina, ki je denes praznično okrašena, prelep pogled na starodavno razvalino tabora, potem na druge visoke hribove ki vsi obdajajo to prijazno dolino; mnoge zastave na hišah, drevesih in mlajih, pok možnarjev; vse to je izvalilo srcem taboritov, ki se nikoli niso nadejali kaj tako veličastnega v tej bornej čisto nepoznanej Brezovici, veselje in občudovanje, ki je našlo izraz na vse razne načine.

Ko primarširamo pred Brezovico, pričakujejo nas tam pri drugem slavaloku na mostu skoraj vsi brezoviški prebivalci in njim na čelu s cveticami okrašena domača dekleta, katera nas pozdravijo z navdušenim: »Dobro došli« in »Živio«, potem se pa

pridružijo našim vrstam, mi potem stopamo do čitalnice, kder odložimo zastave in se potem razkropimo po prekrasnej dolini, da si ogledamo vse naravne lepote.

Mej tem časom pa so tudi »privatni« Sokolovci dospeli v Materijo, kder so vihrale mnoge narodne zastave na hišah, posebno lepe in mnogobrojne pa na oni občinskega glavarja, rodoljubnega gospoda Gašperja Kastela, pred katerega glavnej hiši je tudi stal prekrasen velik slavalok, ves okrašen s zastavami in napisom »Dobro došli«. Tu je sam gospod Kastela sprejel »Sokolovce« in druge rodoljube ter jih precej povabil na vrt, kder jim je njegova ljubezniva gospa pripravila kaj izvrstni »diner« a la forehette, ki se je našim mladim ljudem kaj dobro prilegel. A komaj so se okrepčali, ko so zopet odšli dalje v Hrušico blizu Podgrada v žardiniri se šterimi konji, da tam položé venec društva »Edinosti« na grob rajncega Franca Šabca. Na pokopališču v Hrušici so čakali odlični gospodje, kakor čest. gosp. župan, gosp. vitez Vico, veliki ljudski dobrotnik, potem g. Jenko, več gg. uradnikov iz Podgrada in velika množica ljudstva. »Sokolovci« so obstopili spomenik rajncega Šabca, četovodja zapové k molitvi, na kar »Sokolovci« z občinstvom vred pokleknejo in četovodja postavi na prekrasen spomenik rajncega velikega rodo- in ljudoljuba venec iz lavorik in svežih rož, na katerem so bili trije široki svilnati trakovi v narodnih barvah in z napisom s pozlačenimi črkami: »Društvo Edinosti«. — Odličnemu rodoljubu. — V hvaležen spomin. — Eden izmed nazočih Tržačanov molil med tem na glas: »Oče naš, pri katerej priliki so vsem nazočim igralce solze v očeh. Ko so ljudje odmolili, zapové zopet četovodja nazočim, da vstanejo od molitve in kratka ali ganljiva zadušnica je bila končana. »Sokolovcem« je bil tudi v Podgradu pripravljen lep sprejem in kosilo; a ker se je mudilo in je bilo uže minolo poludne, morali so se »privatni« Sokolovci takoj vrniti. Pred 2. uro so bili oni in drugi odlični gostje iz Podgrada za njimi uže zopet v Materiji, a od tam so ti »privatni« Sokolci in za njimi drugi gostje precej odmarširali v Brezovico. Pred Brezovico, jih je čakal odbor Brezoviške čitalnice z godbo; pri slavaloku na mostu pa Brezoviška dekleta s šopki in ena izmed njih jih je celo prav presrečno nagovorila, na kar se g. Dolinar prav tako toplo zahvali Brezovskim krasoticam. Zdaj se začuje grmenje toplicev in od zgoraj se prebližuje druga godba; to so dolinski godci in dolinski pevci, ki korakajo pod zastavo čitalnice in za njimi gredo čitalničarji in drugi gostje iz Doline, vse pa

vodi velečenjeni veliki župan, gospod A. Lampe iz Boljunca. Tudi ti se pridružijo na mostu »Sokolovcem« in vsi skupaj marširajo mej igranjem dveh godeb in pevanjem dveh pevskih zborov na taborišče; ljudstvo pa ta lep sprevod pozdravlja navdušeno. — Taborišče je lep travnik skoro poleg cerkve. Stopi se nanj skoz tretji slavalok, na katerem je napis »Živeli taboriti«, sredi tega travnika je oder za najmanj sto oseb ves okrašen s zelenjem in zastavami; na oderu je vse pripravljeno za odbor, govornike, komisarja in poročevalce. Treba je priznati, da je taborišče napravilo na vsakega najlepši vtisek, tako okusno okrašeno in razdeljeno je bilo vse. Zdaj pa so začele prihajati vas za vasjo iz bližnje in daljne okolice, vsaka s svojo zastavo; zapazili smo zastave iz Rodika, Klanca, Hrpele, Barke, in še kakih 50 drugih občin, vsako teh deputacij je odbor brezoviške čitalnice posebno sprejel na mostu in jo z godbo spremljal na taborišče. Prišli so tudi Riemanski izvrstni pevci s svojo zastavo; potem škedenjski godci in vse polno okoličanov, tako sicer, da se je zbralo do 3. ure pod odrom 6 močnih pevskih zborov, blizu 150 pevcev s tremi godbami (gotovo lepa stvar za Brezovico v tužnej Istri, če pomislimo, da niti v bolj zbujenih krajih na Slovenskem ni mogoče spraviti skupaj toliko in takih pevcev in godcev) gotovo nad 3500 ljudi, večinoma ozbiljnih priletniših in veljavnih mož, pa le malo žensk in otrok, kar daje temu taboru pomen velike ozbiljnosti. Ob tretjej uri so prišli tudi iz Materije odnotni rodoljubi s zastavo in odborniki »Edinosti«, njimi na čelu g. predsednik Nabergoj in občinaki glavar g. Kastela. Tudi te je odbor čitalnice brezoviške sprejel na slovesen način z godbo. Zdaj se je pa napolnil tudi oder z odborniki »Edinosti«, govorniki, poročevalci »Pozorja«, »Tagblatt« tržaškega, in »Triester Zeitung«, in drugo odlično gospodo.

Mej pokanjem toplicev odpre gosp. Nabergoj tabor in pozdravi navzoče taborite v imenu društva »Edinosti«, vabeč jih, da si volijo po starem običaju predsednika taboru. Taboriti na to začno klicati: Nabergoj, »živio« Nabergoj! on naj predseduje!

G. Nabergoj zopet nastopi in se zahvali v toplih besedah za skazano zaupanje, potem omenja prelepega običaja, da se pri vseh naših taborih najprej spominjamo cesarja, posebno pa se moramo hvaležno spominjati cesarja Franca Jožefa, ki je podelil svojim narodom svobodo, pod katere zavetjem se more tudi slovenski narod razvijati in napredovati. On torej odpre tabor z vabilom, naj vsi taboriti vskliknejo trikratni »živio« na cesarja Frana Jožefa I. Ogromni

Podlistek.

Rudin.

(Spisal J. Turgenjev, preložil M. Málóvrh.)

X.
(Dalje.)

»Recite mi, lepo Vas prosim ... veste li, zakaj je bil včeraj ...«

»Rudin prišel?« povzame hitro Ležnjev. — »Vem: prišel se je izgovarjat.«

Aleksandra Pavlovna povzdigne glavo.

»Izgovarjat?«

»Da, Mar niste čuli? On odhaja od Darje Mihajlovne.«

»Odhaja?«

»Za zmirom; tako vsaj pravi.«

»Ali kako je to mogoče, po vsem onem ...«

»To je drugo prašanje! Kako je to, ne morem umeti; ali tako je. Gotovo se je kaj dogodilo. Preveč je struno napel — in struna je počila!«

»Mihajlo Mihajlič, vi se šaljite ...«

»Bogme ne ... on odhaja in javlja to pismeno svojim znancom. Ako hočete, to ni baš slabo, no njegov odhod je uničil krasno stvar, ki sva jo zamislila z vašim bratom.«

»Kaj sta zamislila?«

»Prigovarjal sem vašemu bratu na potovanje, ter naj vas soboj vzame. A jaz bi vam služil ...«

»Prekrasno!« vsklikne Aleksandra Pavlovna; »jaz si lahko mislim, kako bi mi vi stregli. Od lakote bi umrla!«

»Vi govorite tako, ker me ne poznate, vi mislite, da sem neakovit pandur; a ne veste li, da bi se jaz tudi lahko stopil, kakor sladkor in da bi mogel cele dni pred vami klečati?«

»To bi pa rada videla!«

Ležnjev se vzdigne.

»Bodite mi žena, Aleksandra Pavlovna; tedaj se sami nverite, da je res.«

Aleksandra Pavlovna zarudi do ušes.

»Kaj ste rekli, Mihajlo Mihajlič?« ponavlja ona v velikej stiski.

»Rekel sem vam nekaj, kar mi je uže davno sto in sto kratov na jezici bilo. Zdaj sem se stvarjo na svetlem, a vi delajte, kakor znate. Da vam ne hodem na potu, idem. Hočete li moja žena postati ... Zdaj grem; ako vas je volja, pozovite me, drugače hodem pa tudi vedel, kako mislite ...«

Aleksandra Pavlovna je hotela zadržati Ležnjeva, ali on gre počasi brez klobuka na vrt, opre se na le-skovico in gleda nekam, Bog si vedi kam.

»Mihajlo Mihajlič!« začuje se glas izza njega; bila je to sobarica: »izvolite k gospej, ukazali so mi, naj vas pozovem.«

Mihajlo Mihajlič se hitro obrne, prime sobarico na nje veliko čudo, za glavo, poljubi jo na čelo in odide k Aleksandri Pavlovni.

XI.

Vrnovši se domov, srečal je Rudin, kakor smo videli Ležnjeva; doma se je zaprl koj v svojo sobo in napisal dve pismi: jedno Volincevu (to je znano), a drugo — Nataliji. To drugo pismo je sestavljal in popravljal Rudin mnogo časa, potem ga na lep in fin papir prepisal, zapečatil in del v svojo beležnico. Žalostno pred se gledajoč stopil je nekoliko kratov po sobi sem ter tja, sedel pred okno in uprl glavo v roko; solzé so mu zrosile trepalnice. — Hitro vstane; zapne suknjo, pozove slugo in mu ukaže, naj vpraša Darjo Mihajlovno, hoče ga li pred se pustiti. K malu se sluga vrne in reče, da ga gospodinja čaka. Rudin odide k njej.

Ona ga je čakala v kabinetu, kakor prvokrat pred dvema mesecema. Toda zdaj ni bila sama; poleg nje

je sedel Pandalevskij, skromen, hiter, snažen, ljubezniv kakor zmirom.

Darja Mihajlovna vsprejme ljubeznivo Rudina in Rudin se ljubeznivo nakloni Darji Mihajlovni; ali na prvi pogled, po smijohem se lic obeh sodil bi vsak razboren človek, da tu, ako tudi ni prepira, vendar tudi usluge ni. Rudin je znal, da je Darja Mihajlovna jezna nanj. Darja Mihajlovna je pa zopet slutila, da Rudin vse ve ...

Tožba Pandalevskaga jo je res žalila. Nje gosposki ponos se je zopet vzbudil. Rudin, ubogi Rudin brez službe in brez imena, drznol se je pozvati na sestanek njeno hčer — hčer Darje Mihajlovne Lasunske!

»Pa reci, da je umen mož, da je genij!« govorila je ona, »kaj dokazuje to? Po tem takem se more kdor koli nadejati, da bode moj zet!«

»Dolgo nisem hotel lastnim svojim očem verjeti«, oglašil se je Pandalevskij. »Tako pozabiti, kdo si in kde si, temu se čudim!«

Darja Mihajlovna se je močno srdila in Nataliji tega čina ni odpustila.

Zdaj zaprosi Rudina, naj sede. On sede, ali ne več kakor je sedel prejšnji Rudin, skoraj svoj mej svojimi, niti ne kakor dobri znanec, ampak kot gost in tudi ne kot pravi gost. Vse to se je zgodilo v jednem hipu ... Tako se voda kar naglo izpremeni v led.

»Prišel sem, Darja Mihajlovna,« povzame Rudin, da se vam za vaše gostoljubje zahvalim. Denes sem dobil glas od doma in vsled tega moram koj oditi.«

Darja Mihajlovna pogleda srpo Rudina.

»Prenaglit me hoče, gotovo ve vse«, mislila je ona. »S tem me reši neugodne objave ... tem bolje, živeli umnjaki!«

»Res!« reče potem na glas. Kako je to neugodno! Ali ker je uže tako, ne da se nič storiti. Nadejam se, da Vas po zimi najdem v Moskvi. I mi odidem skoraj.«

»Ne vem, Darja Mihajlovna, zadene me li sreča,

več minut trajajoči »živio« klici odmevajo po dolini, godbe igrajo, pevec poje cesarsko himno, mej grmenjem topičev; ko se navdušenje nekoliko poleže, predstavi predsednik vladnega komisarja, g. Sorli-ja, kateri taborite pozdravi v imenu vlade. Tudi njega je ljudstvo živahno pozdravljalo. Potem je predsednik naznanil, da bo govoril o prvi točki g. Medvedčeka.

Ta gospod je v daljšem govoru, katerega zaradi njega obsežnosti prinesemo posebe, risal nedostatkosti ljudske šole ter je konečno nasvetoval taboru to-le resolucijo:

»Gledé tega, da sedanji krajni šolski sveti ne spoštujejo § 19 postave od 27. junija 1875 in sicer § 9 točke 1. 2. 3. 6. 8 dalje § 12 in opiraje se na § 25 iste postave: prosi se sl. c. k. okrajni šolski svet, naj prenaredi krajne šolske svete tako, da bode imela vsaka šolska občina svoj krajni šolski svet,« katera resolucija je bila soglasno sprejeta.

Za njim je nastopil gospod Gašper Kastelec, občinski glavar Materijskij, katerega je občinstvo sprejelo s »živio«-klici; govoril je blizo tako-le:

Dragi, čestiti narodnjaki!

Lepo število se vas je tukaj na zelenem polju zbralo in mislim, da vsi ste prišli iz namena, da izbujate iz spanja našo narodno pravico, katero nam je Nj. veličanstvo sam presviti cesar dovolil, katero se pa ne spojuje povsem mej slovenskim narodom, kajti od c. k. uradnih še vedno mej slovenske stranke v Istri pošiljajo nemške ali laške dopise, katerih ubogi kmet ne umeje, zatega delj je primoran tolmača si iskati, drago ga plačati ter zato tudi po ves dan izgubiti. (Občinstvo: Res je!)

Tedaj kaj je s takimi dopisi Slovincu pomagano? nič! vsekakor več škodujejo nego pomagajo. (Res je!)

Mogočna naša vlada je skrbela, da se v pomoč narodu ustanovljajo ljudske šole na deželi, v katerih se otroci pisati in brati uče in marsikateri oče je vzdahnil: Hvala Bogu, vsaj zdaj mi prebere moj otrok to, kar iz uradnice dobim, in ko otrok prime v roko dopis, žalostno odgovori, da to ni po slovenski. (Žalostno!)

Kaj si mora takrat ubogi Slovenec misliti? Kako mora on težko premišljevali, zakaj on tako ogromne doklade za šolske troške plačuje ker mu nič ne koristijo. Za državne troške mora prav tako Slovenec, kakor avstrijski Nemec plačevati. (Da, da!)

V avstrijskih nemških deželah se pa nemškemu narodu dovoljujejo nemški uradniki, zakaj se ne bi tudi Slovincem dajali slovenski uradniki, kateri bi zmožni bili v pisavi in govoru slovensko občevati. (Čas bi bil!)

Ako do tega pride, da se bo v slovenskih deželah narodno uradovalo in občevalo, marsikateri starši več veselja dobé, da bodo svoje otroke redno v šolo pošiljali uže iz namena, da kedaj v domačji deželi službo dobé ali vsaj, da bodo znali kaj jim hodi iz uradnice. (Slovinci naj nosijo le bremena!)

Jaz bi priporočal, da vi, čestiti narodnjaki, pri vsakej priliki tirjate, naj vse uradnice na Slovenskem s županstvi in strankami le po slovensko občujejo, pa ne, da nas kot dozdaj s tujimi nemškimi in laškimi jeziki pitajo in mi ne maramo tega mesa jest, zato ker je pregrenko. (Res pregrenko je!)

Radi tega vabim vas, čest. narodnjaki, da sklenete resolucijo: c. k. vlada naj za nas Slovinci in Hrvatse le slovensko in hrvaško uraduje, in naj nam pošilja slovenske uradnike.

Ta govor je bil sprejet se živahnimi Živio-klici in Taboriti so to resolucijo po g. Kasteleu nasvetovali sprejeti se živahnim odobravanjem.

Telegrami so došli ti le:

Pazin. Buduči zapričeni, nemožemo tielom prisustvovati, duhom ipak s Vama. Iz dna srca kličemo Vam: Sretan uspeh! Živila sloga medju bračom Slovinci i Hrvatim!

Spljet. Sjedinenoj, jednom mišlju zadahnutoj braći Slovincem i Hrvatom prigodom kadno u bratskom ogrlaju traže bolju snagu da obrane svoje svetinje, kliču oduševljen: Živili!

Slovinci v Spljetu. Pregled.

da provedem zimski čas v Moskvi; no ako bom tam, bode mi dolžnost prijaviti se i vam.

»Aha, prijatelj!« misli Pandalevski vesel; »dolgo časa si ti tukaj gospodaril; igraj zdaj...«

»Gotovo ste neugodne glasove dobili od doma?« vpraša glasno Rudina.

»Da,« odgovori ta kratko.

»Morda je bila slaba letina?«

»Ne... drugega nekaj... Verujte, Darja Mihajlovna,« doda Rudin, nikdar ne pozabim časa, kar sem ga prebil v vaši hiši.

»Tudi jaz, Dimitrij Nikolajič, vedno se bodem radostno spominjala svojega poznanstva z vami... Kdaj mislite oditi?«

»Denes po obedu.«

»Tako brzo! Želim vam srečen pot. Oprostite mi, dolga vam ne morem koj plačati; no čim pridem domov...«

»Pustite to,« seže mu Darja Mihajlovna v besedo, »da vas ni sram tako govoriti... No koliko je ura?«

Pandalevski potegne iz žepa zlato urico in pogleda na njo.

»Dve in trideset minut,« reče on.

»Čas se je obleči,« reče Darja Mihajlovna. »Da se vidimo. Da se vidimo, Dimitrij Nikolajič.«

Rudin vstane. Čuden je bil ta razgovor, vrlo čuden. Akteurji tako ponavljajo svoje role in diplomati na konferencah zamenjujejo drug drugega z izmišljenimi frazami.

Rudin odide iz kabineta Darje Mihajlovne. Zdaj se je po izkustvu naučil, kako svetski ljudje ne od bacnejo, nego upravo odrinejo človeka, kakor jim je nepotreben postal: kakor rokavico po balu, kakor papir, v katerem je bil zavit konfekt, kakor bilet, na kateri niso nič dobili pri tomboli...

(Dalje prihodnjik.)

Zagreb. Bodrim okom pratec vas rad, koji nam jamči skoro oslobođenje od tudjeg jarma, veselimo se od srca vašemu uspehu. Slogom postignuti ćemo sudjenu slobodu. Danas nadjesto se u bratskom taboru za prava. Dao Bog, da se doskoro nadju jednokrvna braća zajedno u jednom taboru proti dušmanskoj struji.

Sveučilišna mladež stranke Prava.

Z Reke. Složnoj braći na današnjem Taboru otačbenički pozdrav i najbolji uspeh. Predsedništvo Slobode.

Z Reke. Složni Hrvati i Slovenci odbijali navale domaćih protivnikah kao su njekoč za Ljudevita Posavca razbili falangu tudjina Franka.

Primorski steklici.

Matulje. Bože živi združene Hrvate i Slovence, neka blagoslovi njih trud!

Domoljub v Matuljah.

Matulje. Kastavci oduševljeno pozdravljaju današnje Taborite, Bože daj sretno. Živila Istra.

Stefan.

Pulj. S istarskog poluotoka straža divić — grada taboričanom, Slovincem i Istarskim Hrvatom kliče urnebeski Živio.

Citronica.

Ptuj. Haloze krsna Istria, bivša zibelj posvećeni glagolici, pozneje tlačena tužstvom, sedaj prebujena narodnim duhom, bodi hrabra braniteljica naše obale Jadranske, Slovincem na korist in ponos a na slavo vsemu Slovincstvu.

Raič.

Colje. Zveza slovenskih posojilnic pozdravlja z veseljem tretjo točko vašega dnevnega reda, to je ustanovitev posojilnice za Podgraški okraj. S tem naj bo storjen prvi korak v važnej zadevi osnovanja narodnih denarnih zavodov. Posojilnic v Istri! Odjarmiti se mora napredujoča Istra tujege denarnega sredstva ter osnovati se morajo narodni denarni zavodi posojilnice v Trstu, Poreču, Rovinju, Piranu itd. Pripravljen sem pri ustanovitvi teh zavodov Vas podpirati z vsem kar je mogoče.

Mihael Vošnjak, načelnik zveze slovenskih posojilnic.

Mozirje. V istinitelj edinstvi in rodoljubnej zavesti imate moč proti tujemu nasilstvu. Živili v junaškem odporu!

Citalnica Mozirsk.

Mozirje. Bratom ob Adriji želi sijajno zmago proti lahonskemu navalu.

Savinjski »Sokol«.

Mozirje. Slava Taboritom! Zbiraj, jači se narod z edinstvo in rodoljubjem, da junaško odbiješ slovanske zemlje sovražnika.

Trg Mozirje.

Colovec. Slava Slovanom istrskim, srčen pozdrav in dobro srečo pri prihodnih volitvah!

Mir v imenu koroških Slovincov.

Ptuj. Zbranim krepak Živjoklic! Narodno društvo pri sv. Lorencu u Slov. Goricah na Šturskem.

Sijaneč.

Ptuj. Najboljše poročilo za obstanek slovanskega naroda, najmočnejši jez proti sovražnim napadom z Juga je močna zedinjena Slovenija.

Za Ptujake Slovence

Dr. Gregorič.

Ljubljana. Tužna Istra se danes raduje nad svojimi vrlimi sinovi, ki se zavedajo svoje slovanske narodnosti in na trdnih kraških tleh stavijo nezrušljivo trdnjavo proti navalu nenasične Irredente. Bog živi Istarske Slovence.

Dr. Vošnjak, Dr. Zarnik, Dr. Dolenc.

Ljubljana. Presrečno pozdravljeni vrli Taborci! Uzornemu namenu bodi sijajen uspeh! Živili bratje Hrvati, s katerimi združeni nadvladamo vkupnega vraga, da bode Istra srečna i vsa naša.

Urednik slov. Narodn. Železnika.

Rakek. Naprednim zavednim narodom dosežemo boljše samostalno prihodnost. Živili torej združeni Taboriti.

Živila srečnejša slovanska Istra.

Grunter, Jeršan, Resman.

Legato. V imenu logaških narodnjakov častitajo za probujo narodne zavesti unetim rojakom na sinje Adriji.

Mulley, Ribnikar, Candusso, Archo, Sicherl.

Postojna. Živili Taboriti, hrabri buditelji tužne Istre!

Več narodnjakov.

Rakek. Dejanskim odločnim in nesebičnim rodoljubjem popravimo zamujeno in se častno rešimo Slovincstvu in pravičnej Avstriji. Živelo možato narodno delo. Na svidenje 9. septembra v Postojni.

Odbor Notranjskih rodoljubov.

Tolmin. Bog naj blagoslovi blago prizadevanje!

Tolminska narodna čitalnica.

Tolmin. Izpod sivega Krna naj glas Vam doni: Bog živi Slovence, in bratsko nam kri.

Kobaridska čitalnica.

Tolmin. Želimo najboljši uspeh.

Tolminsko rokodelsko bralno društvo.

Külfenberg. Iz globokine srca kličemo Vam Bog daj, da bi denašnji dan bil predhodni dan tistega srečnega dne, ko se Primorska s tužno Istro vred otrese tujčevih spon. Živili Taboriti!

Premški domoljubi.

Sežana. V duhu združeni kličemo: Živili Taboriti, živili probuditelji tužne Istre.

Citalnica Stanjelska.

Komen. Živili Taboriti, živila bratska vzajemnost, živel napredek! V duhu z Vami.

Komenci.

Komen. Najizkrenješi pozdrav i največji uspeh proti lahonskemu nasilstvu.

Kavčič.

Dolina. Naj »Tabor v Brezovici« porodi več mojih tovaršic po Istri.

Citalnica v Dolini.

Dolina. Jako žal mi je, da ne morem se vdeležiti. — Dober uspeh. — Živili taboriti!

Juraj Jan, kanenik.

(Dalje prihodnjik.)

Politični pregled.

Notranje dežele.

Skupni ministerski svet je sklenol, kakor poročajo časniki, da se imate delegacije sklicati mej 15. in 20. oktobrom.

Državni finančni minister Kallay odpotuje te dni v Bosno, potoval bo po tistih krajih, po katerih ni hodil pri zadnjem popotovanju, to je po vshodnjih krajih ob srbske meji.

Vrhovni variantski ikaf Polinski je naglo in skrivno iz Levova odpotoval; z banketa se je odpeljal na kolodvor. Prvi poljski dostojanstveniki so mu namreč to svetovali, da ponehajo demonstracije, ki bi utegnole biti neprijetne nadvojvodu Karolu Ljudevitu.

Vnanje dežele.

Ljudska veselica 2. t. m. je bila nezasiščano veličanska. Na ogromnem prostoru je bilo postavljenih več gledališč, cirkus, in mnogo šatorov. Pri vstopu na slavnostni prostor je dobil vsak čašo, katere se mu je s pivom napolnila, kolikorkrat je hotel, delili so se mej ljudstvo tudi kolači, sladkarije itd. Poročila trdijo, da se je nad 3 milijone ljudi vdeležilo veselice. Obiskala sta jo tudi car in carica, katere je ljudstvo navdušeno pozdravljalo, carjeva obitelj in tuji knezi. Veselico je priredilo mesto Moskva. Izvršila se je v najlepšem redu.

3. t. m. dopoldne sta car in carica obiskala samostan sv. Sergija; na potu ju je ljudstvo navdu-

šeno pozdravljalo. — Popoldne pa so bile vojaške vaje Kosakov in Črkesov, pri katerih so bili pričujoči tudi tuji knezi in poslanci.

V dan 4. t. m. je v Moskvi obhajala Preobrazenska garda svojo dvestoletnico. Carica, zastavi tega polka kumica, bila je oblečena v barvah polka. Cesar si je pred polkom pripel sv. Jurja križ na prsa. Popoldne je mesto Moskva gostilo 12.000 vojakov v Sokolnikovem gaju. Car je bil tudi zraven, prijel je čašo žganja ter jo spil na zdravje hrabre svoje garde.

V Moskvi se zdaj vrši banket za banketom, bal za balom; vse se godi v najlepši slogi in car in carica se vdeležujeta vseh veselice.

Ruski car je dal več državljskih in verskih pravic razkolnikom; dovolil je bogočastje po njihovem obredu, razen procesij. — Govori se tudi o mnogo družih olajšavah, tako se imajo odpustiti zastali davki, osebni davek, ki na Ruskem posebno kmeta tlačji, pa popolnem odpraviti. Vsa znamenja kaže, da je carju zelo na srci sreča ruskega ljudstva.

Italijanski državni zbor je dovolil, naj se postavi narodni spomenik Garibaldiju. »Osservatore Romano« trdi, da se Schözer po trimesečnem odpustu zopet vrne in »Moniteur de Rome« preklicuje vest, da so se obravnave mej Vatikanom in Prusijo ustavile.

V pruskem deželnem zboru se je včeraj podala predloga, obstoječa iz enega samega paragrafa, po kateri se ima dovoliti branje maše in deljenje zakramentov.

V francoskem državnem zboru je izjavil minister zunanjih zadev, da se je vse storilo, kar treba, da bo do konca meseca junija dovolj močna vojska v Tonkinu, da Kitajsko nema pravice vtikati se v to zadevo, katerega to državo tudi nič ne briga.

Na Švicarskem imajo tudi čisto krat ljudske shode in tam imajo ti veliko veljavo, ker so sklepi tacihi taborov za postavodajstvo merodajni. Tak tabor je bil 3. t. m. v kantonu Bern, kder se je z večino dvih tretjin sklenolo, naj se ustava za bernski kanton predrugači.

Je Tamatave se potrjuje, da so francoske vojne ladje bombardirale obrežni mesti Murunsanga in Pasandava na severno-zahodnjem obrežju otoka Madagaskar, da je s tem tu ležeče tuje blago veliko škode trpelo, da se domači prebivalci, hudo razkačeni, pripravljajo na vojno. Vlada je izjavila, da se francoskim napadom z silo ustavi.

Za drug sudiški prekop ni več dvombe, da se prične prej ali slej delati. Lesepsovo poročilo v zboru delničarjev potrjuje, da je sudska družba v popolnem soglasju s zastopniki angleške vlade; obravnave s to so družum prekopu zelo ugodne. Zdanje popravljanje prekopa stane 30 milijonov in zadostoval bo za trgovinski promet deset milijonov ton. V prihodnje pa se mora skrbeti za drug prekop in ko pride temu čas, povabijo se delničarji, da se jim podade dotične predloge. To poročilo so delničarji soglasno odobrili in Lesepsu zahvalo izrekli.

Dopisi.

Izpod Žekenca, dne 4. junija.

Učiteljsko društvo za Sež. Kom. okraj je imelo svoje občno zborovanje dne 10. maja v Sežani.

K ljubju slabemu vremenu je došlo v Sežano tega dne precej učiteljev, ki se za stvar brigajo. Če tudi ni bilo pričakovati obilnega števila, vendar se nas je bilo toliko zbralo, da smo mogli zborovati. Omeniti mi je v prvej vrsti, da se je zborovanje vršilo v najlepšem redu. Ta dan nam je porodil nov odbor in sicer predsednikom in pevovodjem smo izvolili enoglasno Ant. Benigerja, vrhov. učitelja Tomajskega, podpredsednikom M. Kanteta, učitelja v Sežani, tajnikom Ant. Kosovela, učitelja v Dutovljah, blagajnikom pa Jos. Hrovatina vrhov. učitelja v Sežani.

Pri odborovej volitvi ni bilo nobene agitacije, kajti vedeli so dobro navzoči, kedo more društvo voditi.

Bodi mi dovoljeno pri tej priliki tudi povedati, da se mi je čudno zazdelo, ko sem bral v 30 štv. »Edinosti« od 3. maja dopis iz Tomaja, kder sodi poročevalec neki preostro g. A. B. Oporekati ne morem, da ni bil g. A. B. tolmač (razlagatelj, lat. interpres) g. Baldinija, a to še ni pregreha, ker je učitelj — rekel bi — nekako dolžan taka poslovanja sprejemati in gotovo mi je znano, da je g. A. B. dvakrat odvrnil prošnjo pot. učitelju kmetijstva, izgovarjaje se, da ne umeje nemški, niti italijanski. Lastnosti g. A. B. se vidijo uže iz tega, da je voditelj učit. društva — gotovo si je moral zaslužiti stol, katerega je zasedel. Kaj ne, rekel bi kedo, to je vse preveč v tem dopisu? — Ni tako; vojak naj brani carja, otrok očeta in jaz moža, ki je v resnici spoštovanja in niti male graje v tem obziru vreden.

Že na Brežini dne 12. oktobra m. l. je bil ustanovljen poseben odsek, kateremu se je nalagalo prereševati in popraviti pravila našega društva. Zelo smo bili zadovoljni o izidu te točke, uvidevši, da se je odsek v izvršitev svoje naloge res trudil, za kar mu Bog plati.

Izvolila se je tega dne tudi petorica, ki oceni novo izišle didaktično-pedagoške knjige. Tudi o bodočem društvenem delovanju, menim, da bomo na boljšem, če se besede obistinijo.

Vsemogočni nam pa bodi v pomoč, da se naše društvo razvija, da se dalj časa ohrani, da smo složni ter blagoslovi delovanje, da bode vsepošno!

V Zgoniku, dne 25. maja.

Vtorek dne 23. t. m. se je vršila pri nas redka slavnost. Pripeljali so nam tri nove zvonove, koje sta ulila g. de Poli & Broili v Gorici. Vsak, kdor si jih je ogledal, čudil se je lepemu, natančnemu delu in zunanji lepšavi. Naš zvonik je visok, a vsakemu lep prizor, kdor je gledal v zraku visečega velkana, ki tehtja 1235 kg. in se počasi vedno više in više pe-mika. V primerno kratkem času so bili vsi trije v vi-

sokem zvoniku. Z nekako nestrpljivostjo smo čakali, da slišimo njih glas. Proti večeru nam zadoni nizki »D« velicega zvona. Vsi smo se čudili močnemu, lepo donečemu glasu, vsem je postalo nekako tesno pri srcu, a ko nam zadone vsi trije, bili smo kar iznenadeni. Veselje in žalost sta se strinjala v naših srcih. No, sedaj pa lahko porečemo: »Mi smo Zgoničani!«

Posebne zasluge pri delu si je pridobilo starešinstvo, koje je ljudstvu dalo prosto voljo, da podpiše v to potrebno svoto, kajti z naloganjem bi se ne bilo tako lahko spravilo tolike svote, posebno v sedanjih časih. A našega novega župana J. G. moramo kar odločno pohvaliti, kajti z nevtrudljivo marljivostjo je skrbel za vso potrebno pripravo, nobena pot mu ni bila predolga, pokazal je, da mu je mar za stvar samo in ne za lastni žep.

Ker sem omenil novega župana, naj vam tudi starega, koji nam ni še sedaj na vsestranske opombe izročil popolnih računov svojega županovanja. Predlagal je uže večkrat našemu starešinstvu neke papirje, ki so pa bolj podobni Avgijevemu hlevu, nego občinskim računom. No v našem starešinstvu sedi tudi kakov Marzini.

Ker sem začel grajati, naj bo pa še nekaj: Da vam resnično povem, v naši županiji vlada neka splošna, huda in kmetu nevarna bolezen, katero je neki dobro znani g. sodnik označil tretjim sezonskim čudom rekoč: »Danes ni vendar nobenega Zgoničana v Sežani, da bi se tožil.« Postali so res uže sami pravniki doktorji. A dragi Zgoničani, ako boste tekali za vsako malenkost v Sežano tožiti se, zapravliali boste dragi čas in denar, ne pa napredovali. Hude nevarne nastopke boste k malu in prebitko obžalovali. Malenkosti naj se doma poravnajo! Želim iz srca, da se te bolezni otresete. Za sedaj to, če bo kaj novega, prihodnjič.

Iz Pomjanske županije, 4. junija.

Danes so se izbirali v Pomjanske županiji poverjeniki za prihodnjo volitev deželnega poslanca. Kakor je obče znano je Pomjanska blizu 7000 duš broječa občina čisto slovenska in vsak bi sodil, da bi se morali tukaj brez vsake borbe narodni poverjeniki izbrati. Pa temu ni bilo tako, kajti v Istri se godi čudne reči. Koperski lahončiči so bili namreč uže več nego mesec dni vse žile napeli, da bi tukaj prodrli figamozjé in so v ta namen naj odličnejše lahonske moči neumorno delale. Nam so se precej natanjko znane njihove hudobne spletke in nepoštena sredstva, katerih so se v dosego postavljenega si namena posluževali. Nočemo pa o tem veliko govoriti. Le to povemo, da so hoteli se zvižati, s podkupovanjem, z grodim in nezaslišanim obrekovanjem premagati. Privabili so bili nad 30 volilcev, pravih robov, ki so njihovemu obrekovanju več verovali, nego lastnim dušnim pastirjem. S tem številom, upali so, da zmorejo, osobito gledé na to, da se navadno ni zbralo pri enacih izborih v Pomjaniu više od 40 volilcev. Upali so to tudi zato, ker so se č. gg. duhovni primeroma le malo trudili, nenadajaje se od te strani nobene prevare. In res, malo, malo je manjkalo, da niso prodrli. Vsa čast in hvala pa gre vrliim Smarcom (Monte), kajti oni so lahončičem štrono zmešali. Udeležili so se izbora v obilnem številu, z njimi so potegnoli vsi č. gg. duhovniki in še kateri drugi volilec, takó, da je sredno zmogalo 12 narodnjakov s 35 glasovi proti 32. Iz tega lahko vidite, da je bila borba huda, nezaslišana, srdita. Še zadnji trenotek so hoteli nasprotniki značajne, večinom uže osivele Smarske močake pregovoriti, a zastoj. Vrli stari so trdno stali kakor skala. Največa slava pa, da so pošteni zmogli, gre v prvi vrsti iz mlademu in nadopolnemu možu Jakobu Grdini iz Smarji. On se je za sveto stvar z navdušenjem potezal. Njegovo ime naj si č. gg. duhovniki in vsi pošteni Pomjanske županije dobro zapamtijo in kadar pride čas, naj se zanj potegnajo, da dobi v občinskem zastopstvu važneje mesto, nego je ono, katero so mu pri zadnjih obč. volitvah podelili prevarjeni nevedneži.

Pomjanska volitev poverjenikov nam je marsikaj pojasnila. Prvič je očitno, da so lahoni vse žile napeli, da bi se svojimi kandidati po vsej deželi prodrli ter s tem zaslepelemu svetu pokazali, da je istra popolnem italijanska in da tukaj ni treba jezikovne enakopravnosti. S tem bi radi obrci dali naši spravoljubnej vladni na Dunaji. Drugič pa je jasno, da so se lahončiči zarotili, da Slovencem, oziroma Hrvatoma niti pedl zemlje ne odstopijo, niti trohice enakopravnosti ne privoščijo, brez hude, skrajne, srdite borbe. S tem hočejo dati nam zausnico ter nas porogljivo silijo, da se za lastno zemljo bojujemo na živeneje in smrt, ako jo hočemo imeti. Da, da le dobro si to zapamtimo, naši lahončiči so izvrstni ne vrabci nego grabci, ki znajo prav po beneško grabiti, a nikomur ničesa ne privoščijo. Tretjič nas uči Pomjanska volitev poverjenikov tudi to, da se moramo pri enacih prilikah bolj organizovati. Osobito pa so pri izborih volilni lističi neobhodno potrebni in brez teh se teško kaj opravi. Lahoni so bili vse lepo pripravili, mej tem ko se je od naše strani še le v zadnjem hipu na to mislilo. Naj bo to dobra opomba za drugi pot.

S tem pa, da je od Pomjanske županije 12 narodnjakov izvoljenih, še ni gotovo, da premaga narodni kandidat, kajti Dolina, Dekani in Pomijan še ne odločujejo, ako se jim iz družih županij vsaj nekateri ne pridružijo. Torej pozor!

Iz Jelšan 27. maja.

Z velikim veseljem smo čakali prihoda našega milostljivega gospoda škofa. 26. maja zvečer ob 7. uri pride iz Podgraj v Jelšane peš z čest. gosp. Petrom Flego in Ant. Notarjem. Naproti mu je šla vsa šolska mladina, krajni glavar c. g. Pip, in občinski tajnik č. g. Rotmajer, katera sta visokega gospoda prijazno sprejela in v imenu vse občine prav priljudno pozdravila. Mnogobrojna množica ljudi je obslula visokega pešca in premili glas zvonov je naznanjal srečni pri-

hod milostljivega gospoda škofa. Danes, 27. maja, ob 9. uri v jutro je bila sv. maša, katero je mil. g. škof opravljal. Po sv. maši je izpraševal birmance, roditelje z milim očetovskim glasom opominjal, naj bolj za svoje otroke skrbé in jih pridno k božji službi in krščanskemu nauku pošiljajo. Ko se je sv. birma izvršila, začele so se predstavljati nekatere osebe. — Pri prav okusnem obedu smo se zabavljali do 4. ure popoldne, in potem pa šli k popoldanski službi božje, katere se je tudi milostljivi gospod vdeležil. Po dokončani božji službi je odpotoval apostolski nastopnik z odličnim spremstvom na Bergud. Bog nam ohrani še mnogo let našega višjega dušnega pastirja!

Domače in razne vesti.

Cesarjev dar. Ko je cesar zvedel iz časnikov, da je pogorela vas Trbovlje na gorenjem Kranjskem, ukazal je krausjemu deželnemu načelniku, ki se je mudil na Dunaji, naj mu poroči o tej nesreči, in ko je deželni načelnik to storil, takoj je cesar iz svojega premoženja daroval pogorelcem 800 gld.

Odlikovanje. Gosp. Fran Povše, ravnatelj na kmetijski šoli v Gorici, dobil je zlati križec za zasluge s krono. Čestitamo.

Tržaški deželni odbor vzel je na znanje poročilo gosp. državnega poslanca pl. Burgstallerja o sprejemu pri cesarju in trgovskemu ministru deputacije peterih kronovin (Trst, Istra, Koroška, Kranjska, Solnograška) pod vodstvom gosp. grofa Dr. Karola pl. Chorinsky, solnograškega deželnega namestnika, gledé železniških zadev, osobito železnice preko Tur, in gosp. Burgstallerju kakor i grofu Chorinsky-ju se je deželni odbor tržaški najiskreneje zahvalil. Tukajšnji deželni in namestnik je pooblaščen peticije o prašanju tržaških železnice odposlati obema državnima zbornicama. Tukajšnji magistrat je opozorjen izdelati zakon gledé varnosti gledišč proti požari, kateri mora predložiti se v presojo deželnemu odboru.

Tržaške novosti. »Cittadino«, »L'Alabarda« in »L'Indipendente« strašno jezi in peče zadnji tabbor v Brezovici; vsi ti listi so posvetili mu članke, eden izmed njih se norčuje iz Slovencev ad captandam benevolentiam plebis tergestinae, drugi zopet jahajo visocega konja; vsi skupaj pa se le smešijo in greše na nevednost občinstva. Nemamo prostora, da bi uže denes nekoliko pomešali po tej godli. Nekoliko je pomešalo to godlo uže »Triester Tagblatt«, kateri ostro graja vse te lahonske liste in se hvalevredno poteza za čast Slovanov. Tudi »Triester« jako simpatično piše o laboru.

Pogreb Hedvige Kindermann. prerano umrle nemške umetnice bil je kaj sijajen. Elita tržaške gospode in mnogobrojna ljudstva vdeležila se je spreveda, ki se je v nedeljo ob 6 uri iz mrtvašnice v stolnico k sv. Justu k navadnim obredom in od todi na pokopališče vršil. Več nego 30 vsakojakih vencev dičilo je mrtvaški voz, darovi tukajšnjih ljubiteljev umetnosti. S tem je Trst pokazal, da ve ceniti pravo umetnost i da pri tej narodnosti ne gleda v obraz. Naj še povemo, da umetnica prišla je v Trst s kompanijo Neumann in je do zadnjega sodelovala pri Wagnerjevi tetralogiji; ali bolesta kakor je bila jo še hujša bolezen napade, ki krasno žensko v teku malo dni v grob spravi še le jedva staro 30 let.

Vsako letna navadna »Jagra« na vrhu pri Revolletu v nedeljo se je tudi letos kaj sijajno obnesla. Plesalo in trajalo se je do polne noči, mladeniči in dekleta so se kaj blazno poganjali za onimi gospodi od magistrata, ki srečke za darila dele. Vsakako ta navada, dasiravno zapuščina ranjcega milijonarja R. moralna ni.

Nesreča. Stofa Franc star 15 let, doma iz Komna, pek, mej delom se strojem v pekarni Mioni, mu je ta srednji prst močno poškodoval. Odvedli so ga v bolnico.

Samomor. V saboto popoldne je raz zida morskoga mola Ključ nek mož v morje skočil. Bili so koj ljudje pri roki, da nesrečniku rešijo življenje, izvlečejo ga ali bilo je prepozno; gosp. zdravnik Janovic, ki je bil takoj na mestu, mogel je še le njega smrt konstatirati. V žepih nesrečnika so dobili dokaj — kamenja naloženega in pa domovinsko knjigo glasečo se na ime Anton Pahor, čevljar, star 43 let.

Poskus samomora. 18 letna natakarka Ema L. v službi v gostilni »pri veteranu« v ulici Belvedere hotela se je v ponedeljek usmrtiti; zvezanim nogama skočila je v vodnjak, nahajajoč se na bližnjega sosedu dvoru. Dva bližnja delalca to opazivša, kaj prikočita in deklino nepoškodovano iz vodnjaka izvlečeta. Uzrok temu koraku so bile nekatere razprti-je z roditelji.

Tržaškega mesta dohodki. V mesecu aprilu se je vplatilo mestnega davka od užitnine 152.134 gld. 4186 gld. od klavne živine in veterinar- narnih pristojbin in 1668 gld. od mitnic.

»Titanica« tako se zove najnoveji in dosedaj največji parobrod družstva avstr. ogr. Lloyda, kateri so v morje spustili vtorek 5. junija, ob 10. uri zjutraj. Velika množica radovednega ljudstva je bila zbrana, da vidi, kako se najnoveji velikan iz jekla s svojim elementom morjem poljubi. Dolgost parobrodu znaša 374 čevljev, širokost 39 čevljev. 6500 ton nosi in njega stroj ima moči 2200 konj. Ta parobrod je prvi, ki je ves s štajerskim jeklom okovan.

Lloydove vožnje v južno Ameriko. 10. julija odide iz Trsta v južno Ameriko prvi Lloydov parnik v Brazilijanske luke Pernambuco, Bahia, Rio Janeiro in Santos. Ako se napové dovolj blaga za vožnjo, zavozi parnik tudi v luke Neapolj, Palermo, Malaga, Gibraltar in Cadix. Parniki bodo odhajali iz Trsta vsak mesec enkrat in sicer deseti dan.

Tržaški Tramway je v letu 1882 prevozil 633.870 kilometrov daljave, 4826 kilometrov več, nego

v letu 1881. Ljudi je prevozil 2.764.897 443.199 več nego v poprejšnjem letu. K tej pomnožitvi je največ pripomogla razstava. Dohodki so znašali 164.495 gld., za postranske vožnje pa 75.044 gld. tedaj skupaj 241.692 gld. troški pa 195.515 gld. tedaj je ostalo 46.177 gld. dobička. Od tega se je odkazalo 2308 gld. rezervnemu zalogu, 42.500 se je razdelilo mej delničarje, 1368 gld. pa zapisalo na novi račun.

Nekoliko častnikov nemške vojne mornarice pride te dni v Trst, da se vdeležé oficijelne svečanosti, ki bo od 15. do 25. junija v gradu Miramare na čast angleške eskadri.

Našim okoličanom. Vtorek 12. t. m. se bode vršila pri tukajšnjem magistratu oddaja različnih zidarskih del za klicno ceno 2185 gld. Vadium znaša 220 gld.

Morske kopeli na otoku Grado priporočamo onim starišem, ki imajo otrok bolnih na škrofulozi. Zavod obstaja uže 11 let in do sedaj je do 400 otrok oskrboval, katerih večina je povsem ozdravela, nekoliko pa se jih je zboljšalo in le 3 so bili neozdravljeni izpuščeni. Prošnje za brezplačno sprejetje naj se pošljejo odboru do 15. t. m. Kdor plačuje pa sam, da 1 gld. na dan.

Policijsko. Prodrzni tatovi i sladko-snedi ne dajo miru kokošim. Ta teden so zopet v Rojanu nekoliko kokošij pokrali. Na dvoru št. 15 so odnesli 7 kokošij s petelinom; pri 12 murbah v kampaniji Žigon tudi 8 glav perutnine; in v nekem tretjem kraju pa so odnesli petelina in par nogovic.

Finančnemu vodju na Katlinari so neznani lopovi iz zaprte omare odnesli 8 tolarjev Marije Terezije in 100 kosov srebrnih dvajsetic.

Tatvina. Peter Černe, 16 let star iz Goriškega je v pivarni »alia città di Gorizia« v ulici »del Ronco« ondotej natakarki odnesel več kosov zlatenine v vrednosti 36 gld. V nedeljo zvečer, je pa mestna straža tega ptiča zajela pri Chiozzl, in tudi par zlatih uhanov je nazaj dobila, katere je bil malopridnež za bornih 1.50 prodal nekemu vratarju na lesnem trgu.

Sodnijska obravnava. Stal je pred sodnijo Ivan Ferlan imenovan Burić doma iz Kastve, star 29 let, oženjen, čevljar, zatožen težkega telesnega poškodovanja. V noči 12. novembra pr. leta so pili fantje kaj veselo v krčmi Ivana Puž pri Spiničih v Volovskem okraju. Proti polnoči se neki sopivec Burića, imenovan Marat mej tem, ko je na svoj dom iz krčme se vračal, zgrudi na cesti vse krvav natla. Ker pa je Burić dokazal, kje da se je ta čas nahajal, porotniki so njega nekrivim spoznali.

Za kmetijske občine na Kranjskem so ti le kandidati priporočani: 1. Za okraj okolice Ljubljanske in Verhnike: dr. Karol Bleiweis vit. Trsteniški, primarij v deželni bolnišnici, in Luka Robič, vpokojeni davkarski nadzornik. 2. Za okraj Kamnik in Brdo: Janes Kersnik, notar na Brdu. 3. Za okraj Kranj, Tržič in Loka: Karol Klun, beneficijant in državni poslanec. 4. Za okraj Radovljico, župan in posestnik v Lokl. 4. Za okraj Radovljico in Kranjsko goro: dr. Josip Poklukar, državni poslanec in posestnik. 5. Za okraj Postojna, Planina, Senožeče, Lož in Bistrica: dr. Valentin Zarnik, odvetnik v Ljubljani, dr. Josip Vošnjak, primarij v dež. bolnišnici. 6. Za okraj Vipavo in Idrijo: Matej Lavrenčič, posestnik. 7. Za okraj Novomesto, Kostanjevico, in Krsko: Viljem Pfeijer, državni poslanec in posestnik. 8. Za okraj Trebnje, Zatično, Žužemberk, Mokronog, Litijo, in Radeče: Luka Sveteč, notar v Litiji. 9. Za okraj Storbenc, župnik v Hrenovc, dr. Franc Papež, odvetnik v Ljubljani. 10. Za okraj Kočevje, Lašče in Ribnico vsled kompromisa med slovenskimi in nemškimi volilci: Franc Fortuna, podžupan in trgovec v Ljubljani in Primož Pakiž, posestnik. 11. Za okraj Črnomelj in Metliko: Anton Aleš, dekan v Semiču.

Volilni shodi. V nedeljo so se zbrali dolenski volilci v Novem mestu, kateri so proglasili g. prof. ljubljanske gimnazije Fran Šuhlje-ja kandidatom za volilni okraj Novomesto-Ribnica. — Drugi volilni shod je bil i v nedeljo v Postojni, i tu je bil kandidatom za postojnski volilni okraj izbran g. dr. Hr. Dolenc sodnji adjunkt v Ljubljani na mestu odstopenega g. Fran Brenca. Tretji volilni shod tudi v nedeljo bil je v Kamniku, h kateremu se je zbralo 54 volilcev, ki so se vsi enoglasno izrekli za g. dr. Samca.

Za živinsko razstavo, ki bode v Ljubljani o 600 letnici v Lattermanovem drevedoru, dovolilo je ministerstvo 4000 gld. Od te vsote odločenih je 3000 gld. za poslopje, katero postavi g. Tönnies, 1000 gld. pa za premije za živino. Posebe pa bode še več državnih premij in priznanj za stroje in kmetijska orodja. (Slov. Nar.)

Vremensko proročanje za junij. Mathieu de la Drôme prorokuje za mesec junij tako-le vreme: Od 1. do 5. vročina. Nevhte v planinah 3 in 4.; najbrže tudi toča na Nemškem, v Avstriji in v severnej Italiji. — Huda vročina od 8. do 12. — Močne in množne nevihte, toča okolo 8. skoraj enako vreme od 12. do 20. — Od 20. do 27. pa močno deževje, posebno v primorskih deželah ob Adriji in ob sredozemskem morju. Jadransko morje jako viharo. — Lepo vreme od 27. do 30. — Vse prav, le toče nas Bog varuj.

Lisica na mestu domačega psa. Nek švedski kmet je pred nekaj leti ujel mlado lisico ter jo tako vpitomil, da jo rabi na mestu domačega psa, s perutnino prav lepo živi, za domačini leta itd. A kmet je zaradi te lisice prišel v prepir z občino, katera od njega zahteva, da mora plačevati pasji davek; občina namreč trdi: kdor opravlja pasja opravila, s tem je ravnati kakor s psom; kmet pa pravi: Lisica je in ostane lisica.

Zoper difteritiko. Victor Saint-Paul i njegova soproga sta dala francoske medicinske akademiji na razpolago 25.000 frankov za darilo onej osobi, ki

